

Eesti Pank

Eesti majanduse hetkeseis ja väljavaade

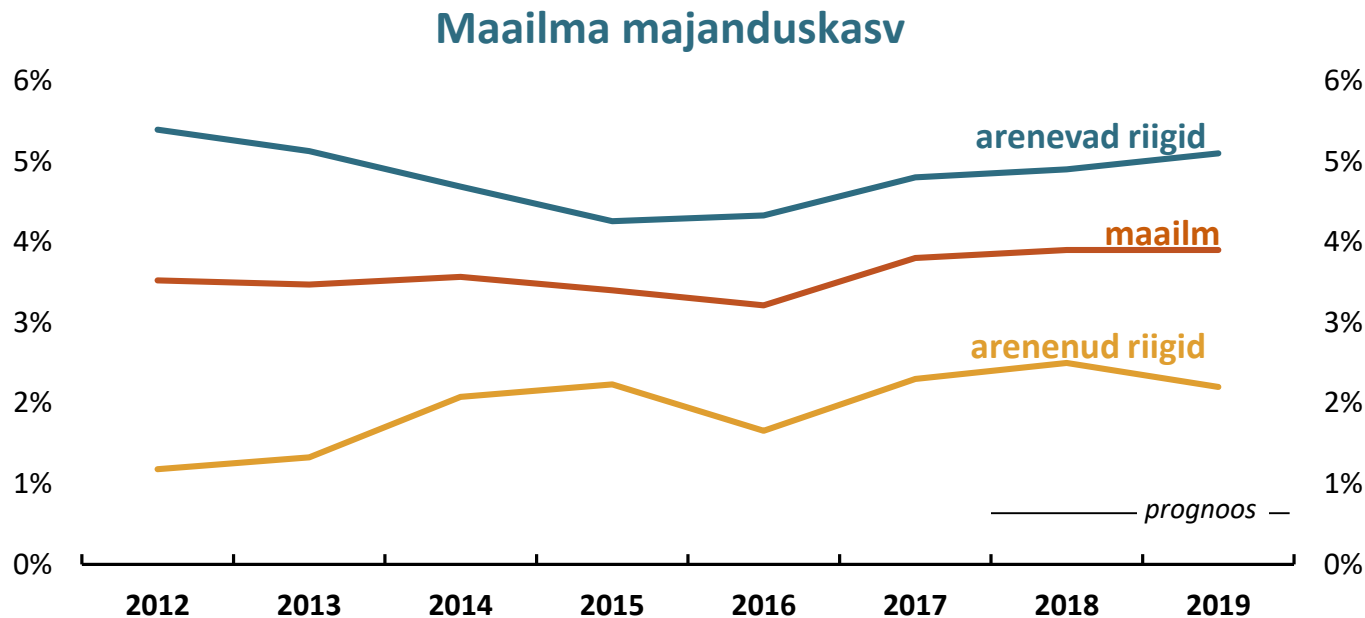
Ardo Hansson

Maailmamajandus on saavutanud kasvulae, arenenud riikide kasv taltub

Eesti Pank

- Väliskeskkonna majanduslikud riskid on mõnevõrra vähenenud, kuid endiselt on üleval geopoliitilised riskid, proteksionistlikud poliitikad, lahtine on Brexitiga seonduv.

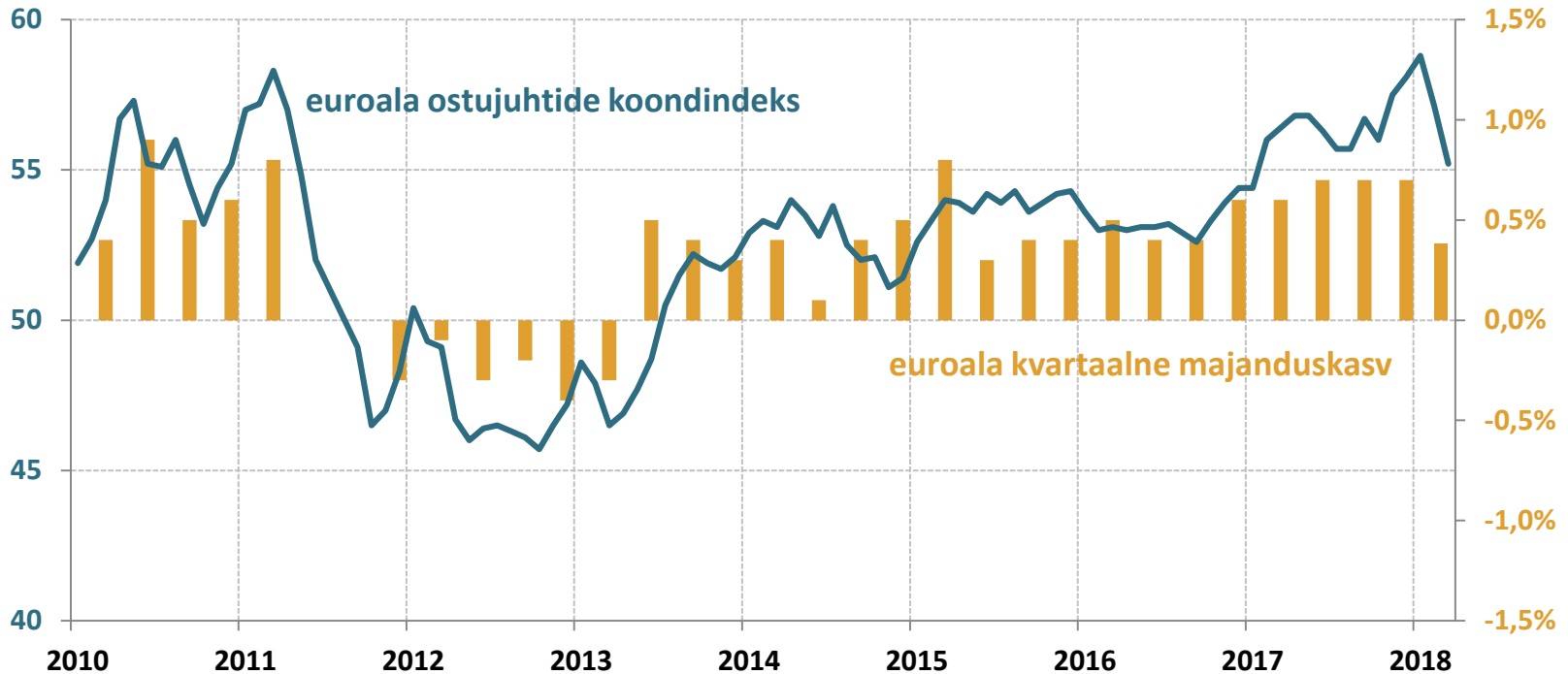
Allikas: IMF WEO April 2018.

Selle aasta algus näitab majanduskasvu nõrgenemise märke euroalal

Eesti Pank

- Saksamaa majandus on jõudmas tsükli harjale, Itaalia ja Prantsusmaa esimese kvartali majandustulemused olid oodatust nõrgemad.

Allikas: Bloomberg, Eurostat.

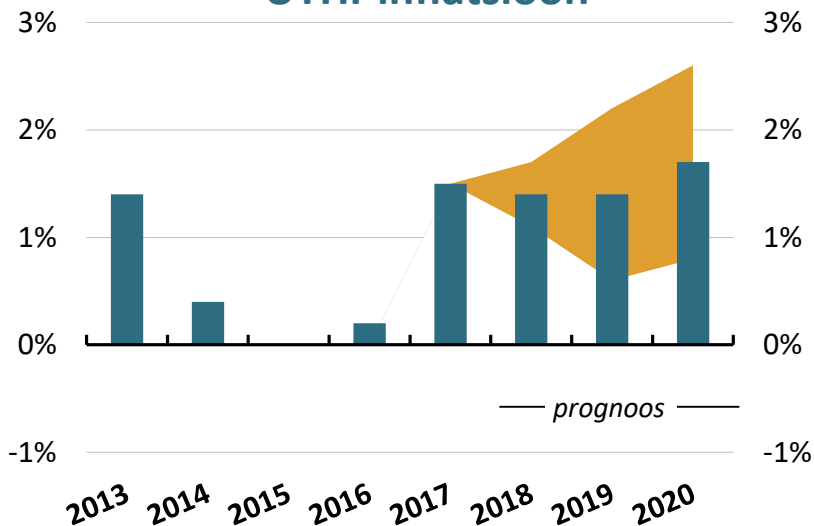
Euroala majandus kasvab edaspidi rahulikumas tempos

Eesti Pank

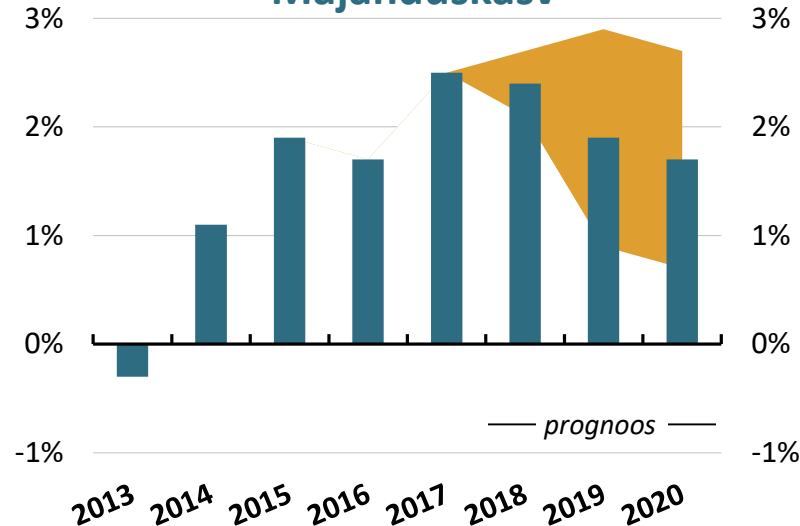
- Euroopa Keskpanga viimase prognoosi (märts 2018) järgi kiireneb inflatsioon 2020. aastaks 1,7%ni ja majanduskasv on langeb 2017. aasta 2,5%lt 1,7%ni

ÜTHI-inflatsioon

Märkus. Kollane ala tähistab varasemate prognoosivigade alusel leitud usaldusvahemikku.
Allikas: Euroopa Keskpank.

Majanduskasv

Märkus. Kollane ala tähistab varasemate prognoosivigade alusel leitud usaldusvahemikku.
Allikas: Euroopa Keskpank.

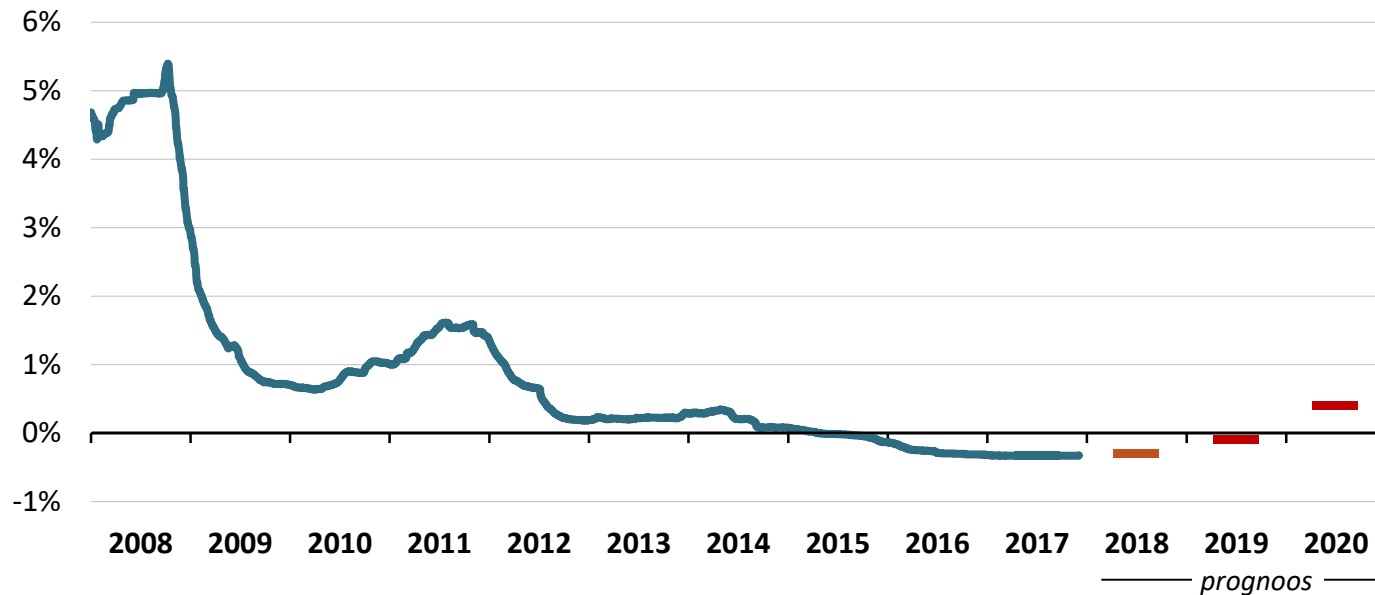
Euroala, sh Eesti majanduskasvu toetavad väga madalad intressimäärad

Eesti Pank

- 3 kuu EURIBOR tõuseb turuootuste järgi üle nulli alles 2020. aastal
- Rahapoliitika võimalik tsükli pöördumine võib põhjustada heitlikkust finantsturgudel

3 kuu EURIBOR

Allikas: Euroopa Keskpank

Euroopa Keskpank on teinud „vähemalt niipalju kui võimalik“ majanduse ergutamiseks

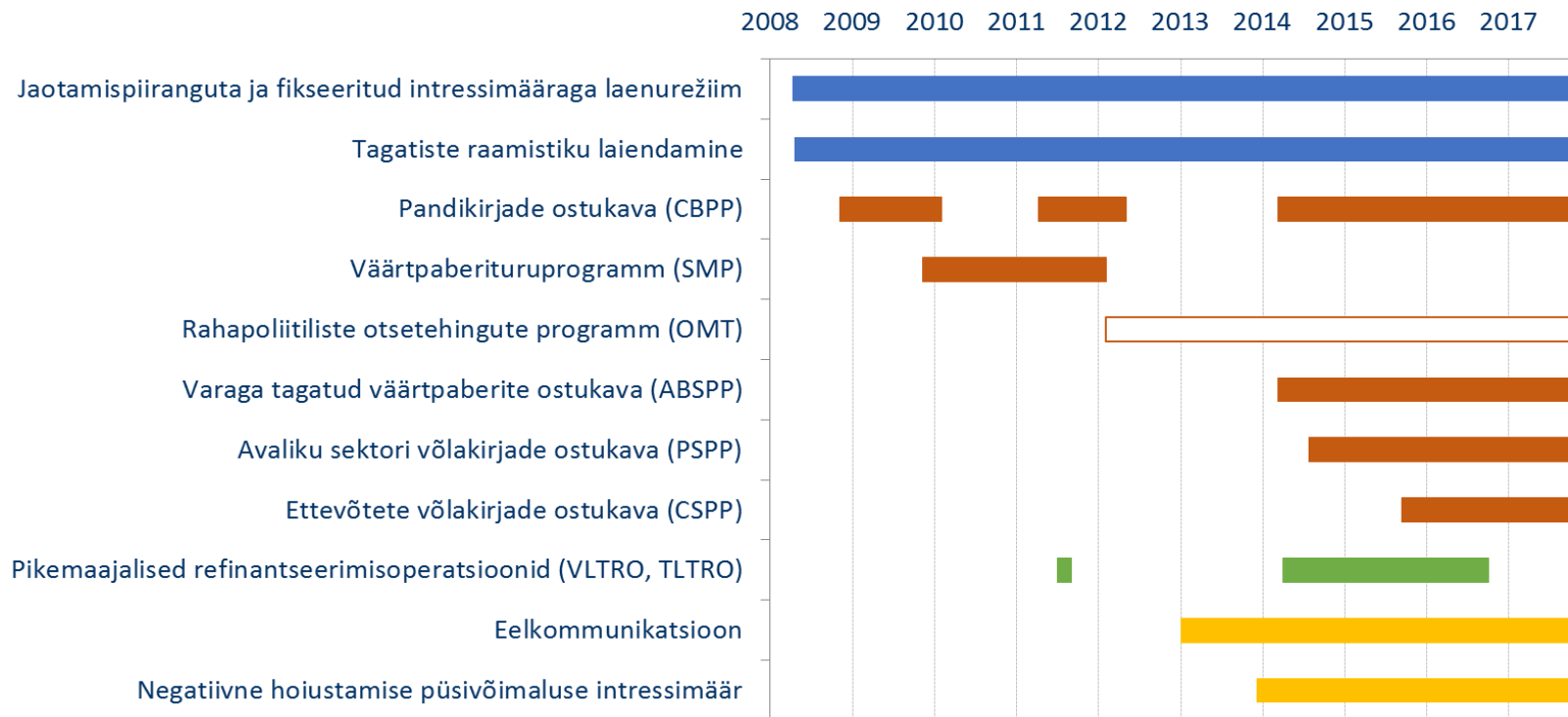
Eesti Pank

- Igakuised varaostud jätkuvad jaanuarist 2018 kuni septembrini 2018 käesoleva aastaga võrreldes väiksemas mahus (30 mld EUR kuus). Netoostudest olulisem on juba enam kui 2 triljoni euro eest kokku ostetud hulk reinvesteeritavaid võlakirju nende eest ringlusse lastud baasraha.
- Oleme pankadele teinud neli suunatud refinantseerimisoperatsiooni, millega pakkusime 4-aastase tähtajaga laenu -0,4% intressiga.
- Rahapoliitilised intressimäärad püsivad rekordmadalal vähemalt 2018. a septembrini (üleöölaen 0,25%, likviidsuslaen 0%, hoiustamise püsivõimalus -0,4%).

Eurosüsteemi mittestandardised meetmed

Eesti Pank

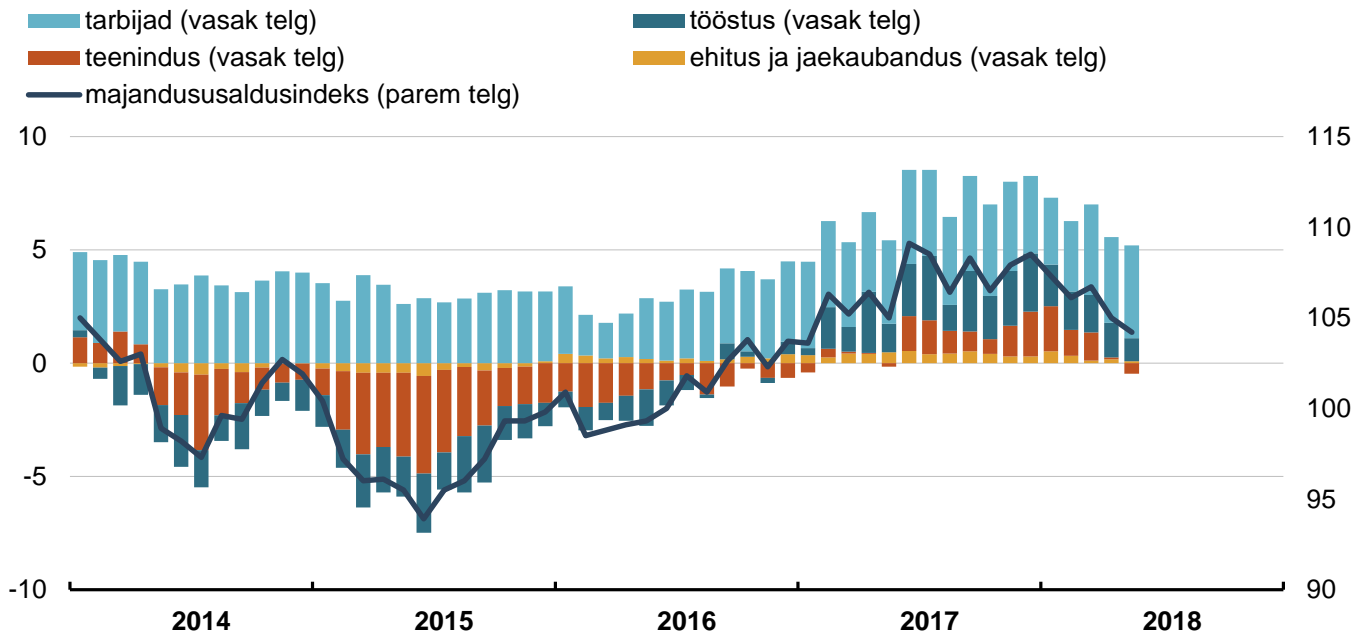

* Lisaks ülalmainitud meetmetele on pankadele teatud perioodidel pakutud likviidsust USA dollarites

** Rahapoliitiliste otsetehingute programmi (OMT) raames ei ole ühtegi ostu toimunud

Eesti majandusel läheb hästi – tunnetuslikult on seis parem kui eelnevatel aastatel

Majandusaldusindeks ja kindlustunne eri sektorites

Elanike kindlustunnet on muu hulgas suurendanud keskmise palga tõus

Eesti Pank

2005
516€

2008
825€

2017
1221€

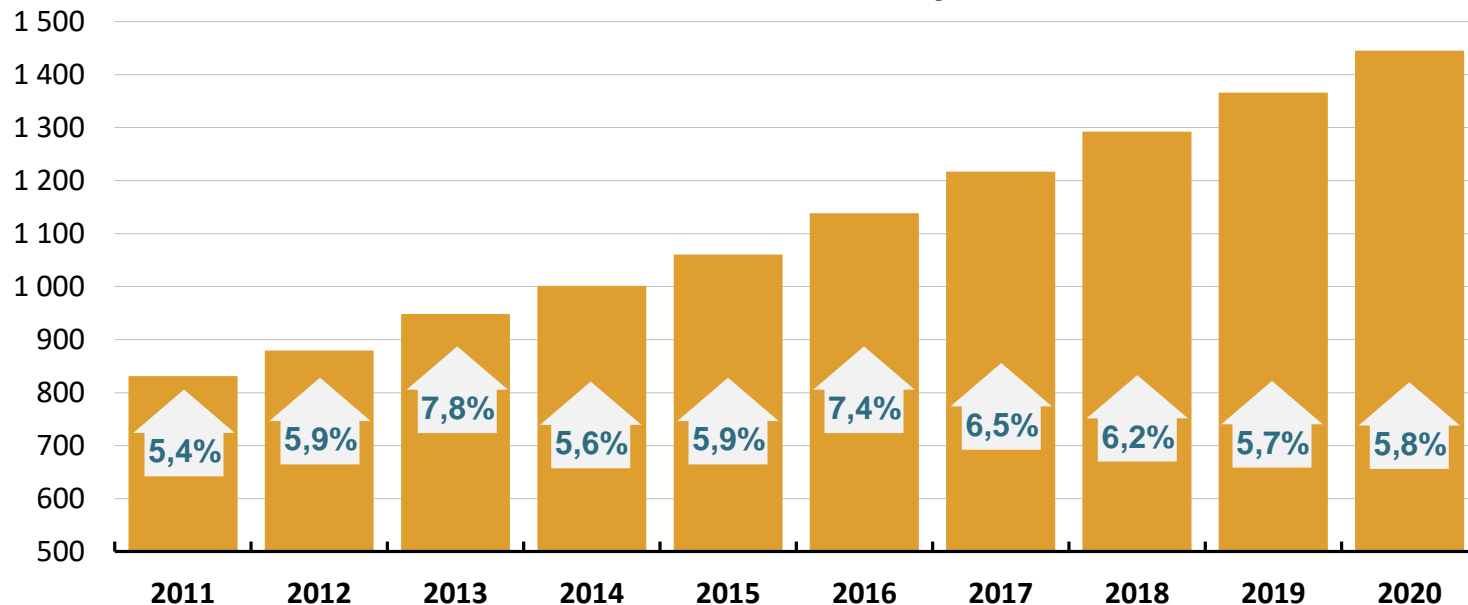
Allikas: statistikaamet.

Jõuline palgakasv jääb kestma, majandusele on jõukohane 5–6% palgakasv

Eesti Pank

Keskmine brutokuupalk

Allikad: statistikaamet, Eesti Pank.

EP prognoos
dets. 2017

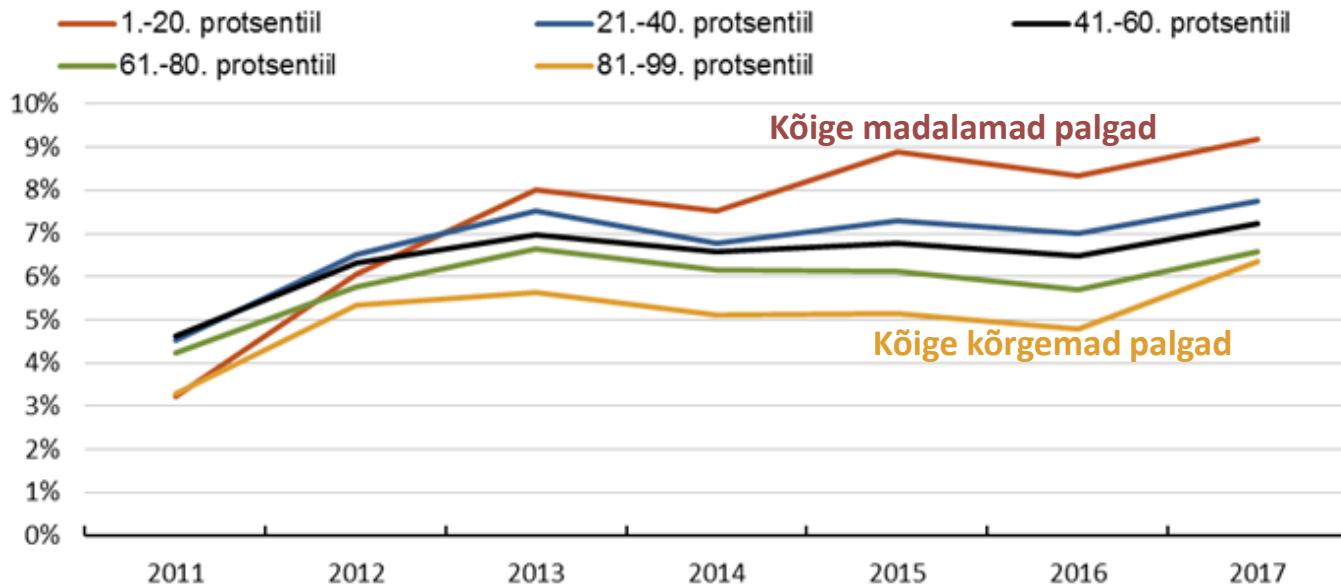
Palgajaotus muutub ühtlasemaks – suurem surve väiksemat lisandväärtust loovatele ettevõtetele

Eesti Pank

- Leevendust pole toonud ka aasta alguses jõustunud uus tulumaksusüsteem

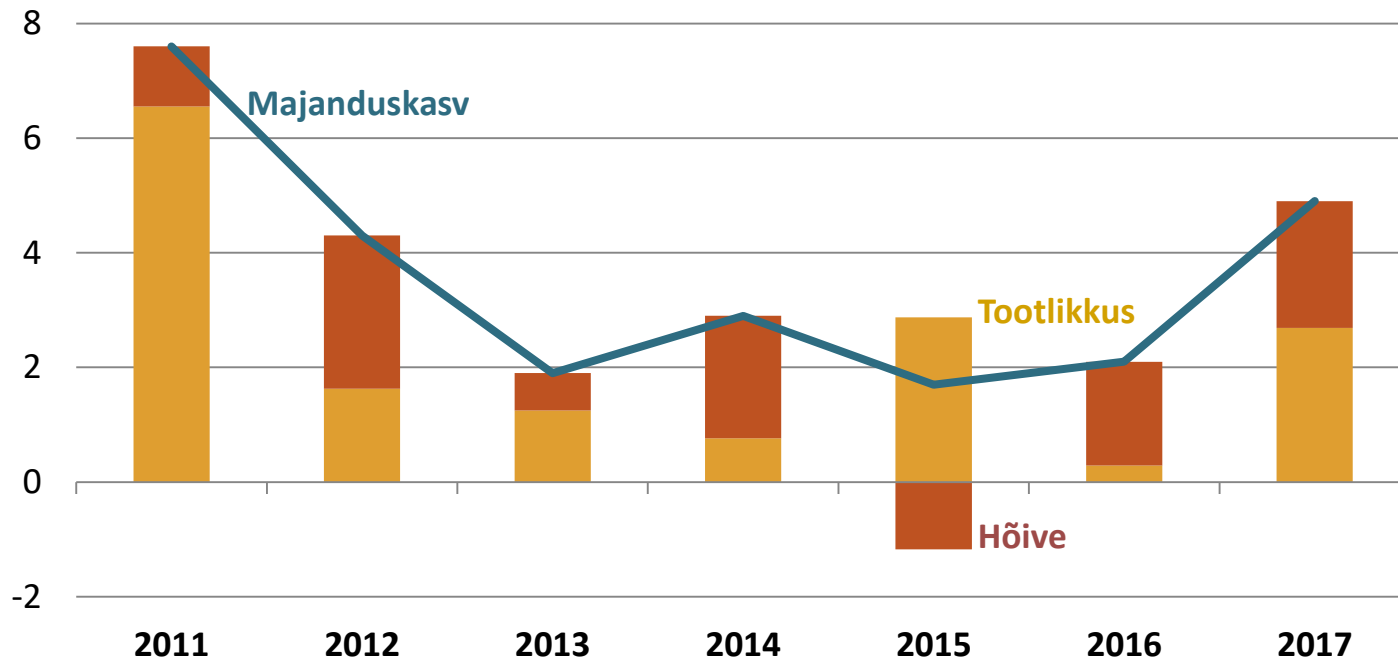
Joonis 13. Deklareeritud palkade protsentilide keskmine muutus

Allikad: maksu- ja tolliamet, Eesti Panga arvutused.

Tööjõukulude kasv peegeldab hõivepõhist majanduskasvu

Eesti Pank

Allikas: statistikaamet.

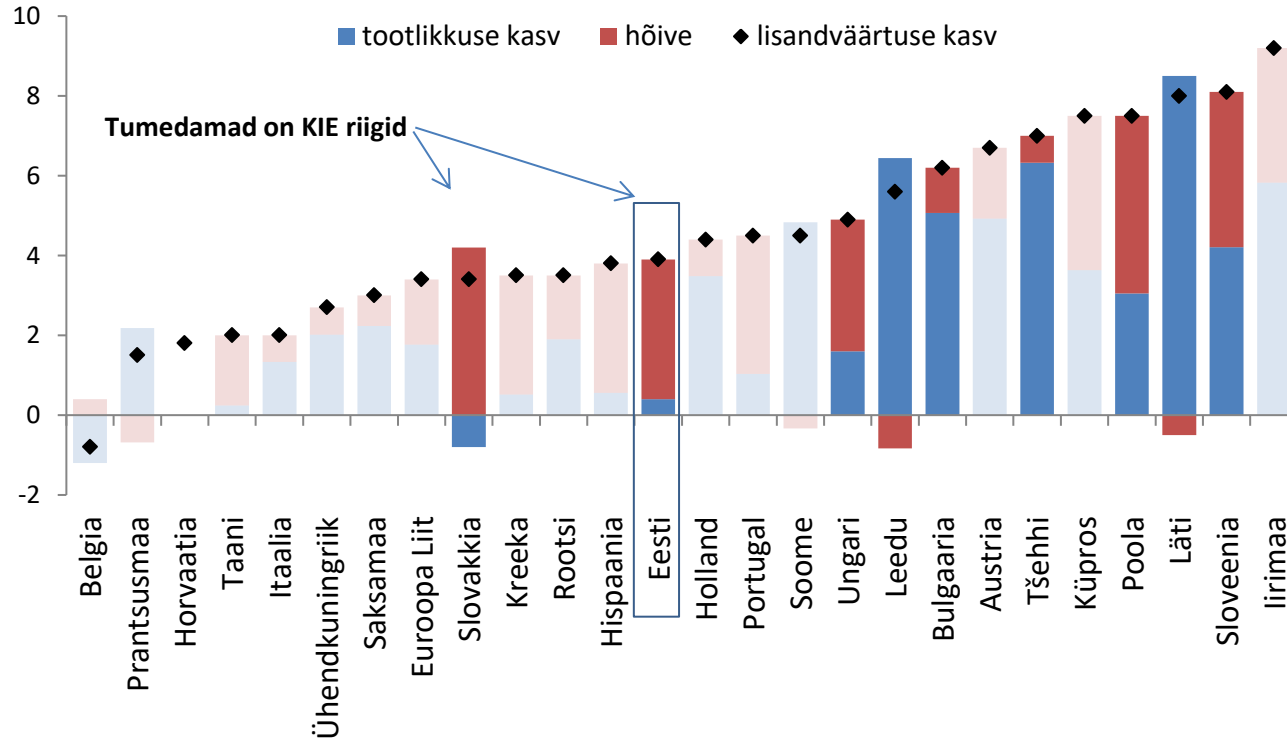
Töötleva tööstuse kasv on olnud aeglasem kui teistes KIE riikides, tootlikkuse kasv jääb selgelt konkurentidele alla

Eesti Pank

Töötleva tööstuse kasv aeglasem kui teistes KIE riikides.

Töötleva tööstuse lisandväärtuse, hõive ja tootlikkuse kasv 2017. aastal, %

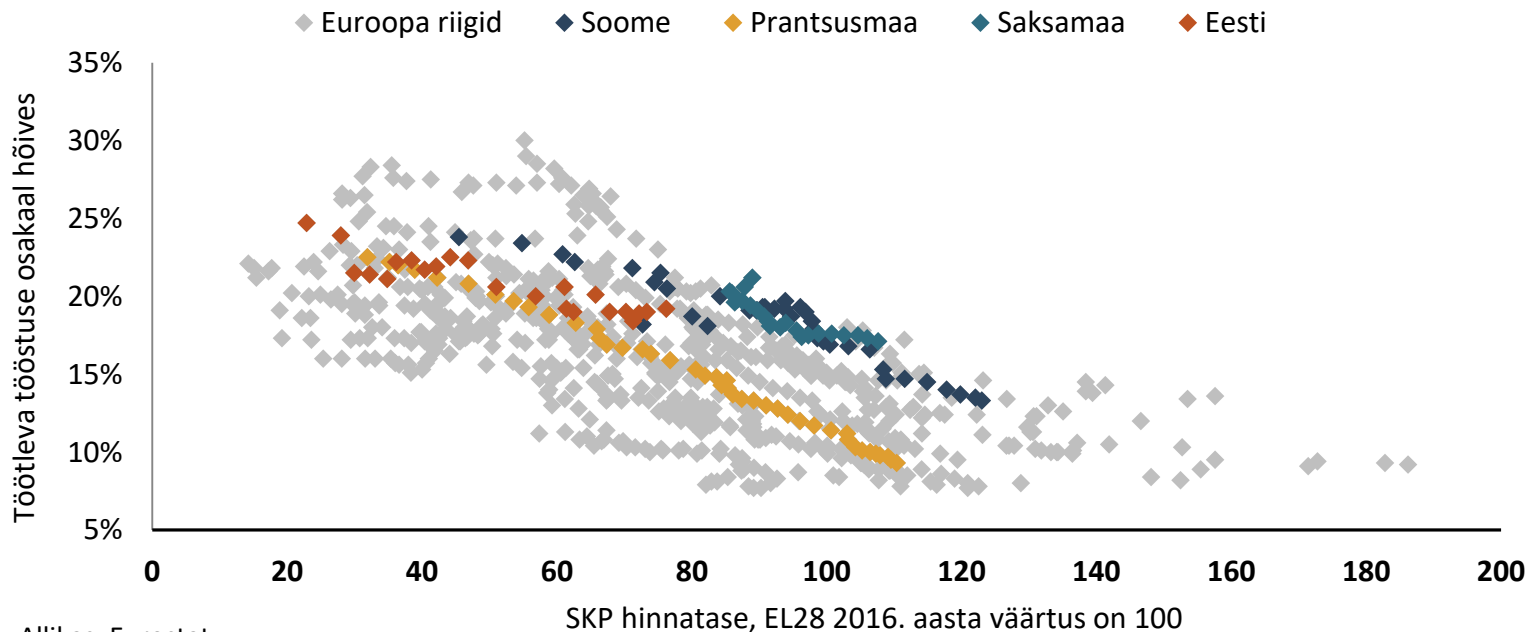

Töötlevas tööstuses hõivatute osakaal väheneb, sest töäjõud kallineb, masinad asendavad inimest ja tootmine kolib

Eesti Pank

Riikide hinnatase ja töötleva tööstuse osakaal hõives 1975-2017

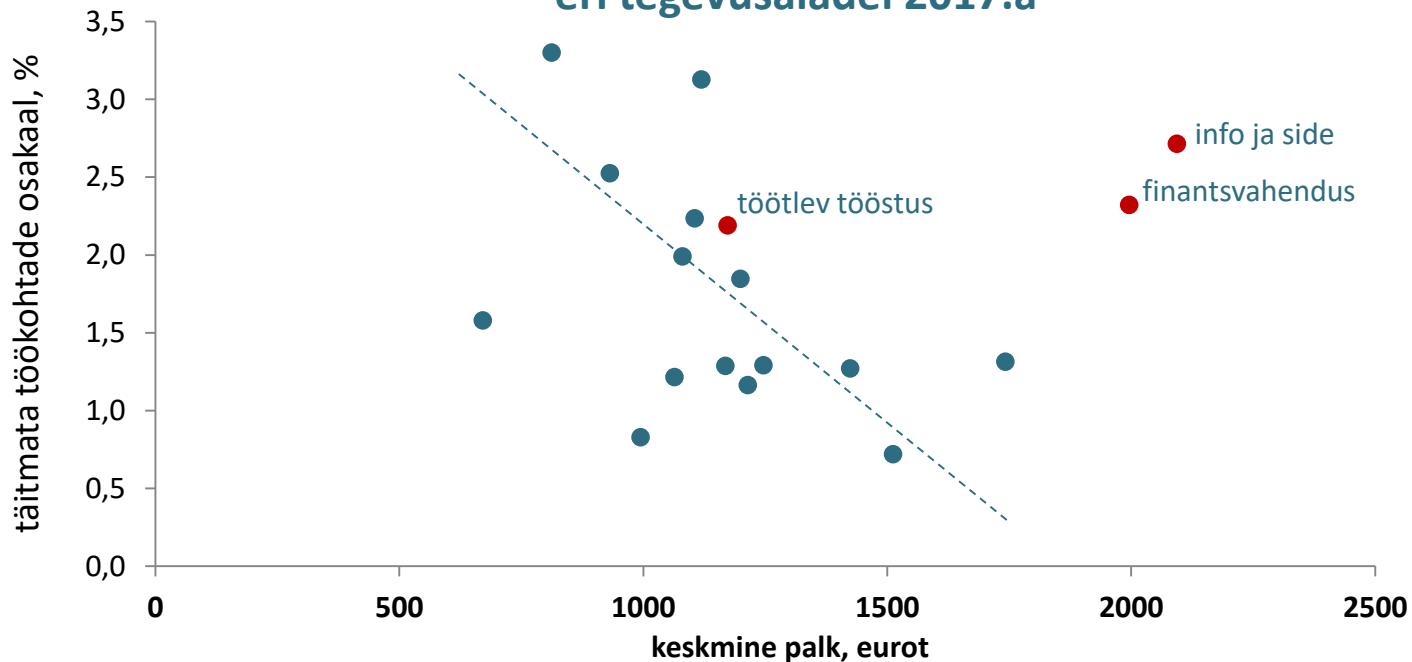
Allikas: Eurostat.

Madalama palgataseme juures on suhteliselt raskem töötajaid leida

Eesti Pank

Vabade ametikohtade määr ja keskmine palk eri tegevusaladel 2017.a*

* Välja arvatud avalik haldus ja riigikaitse.

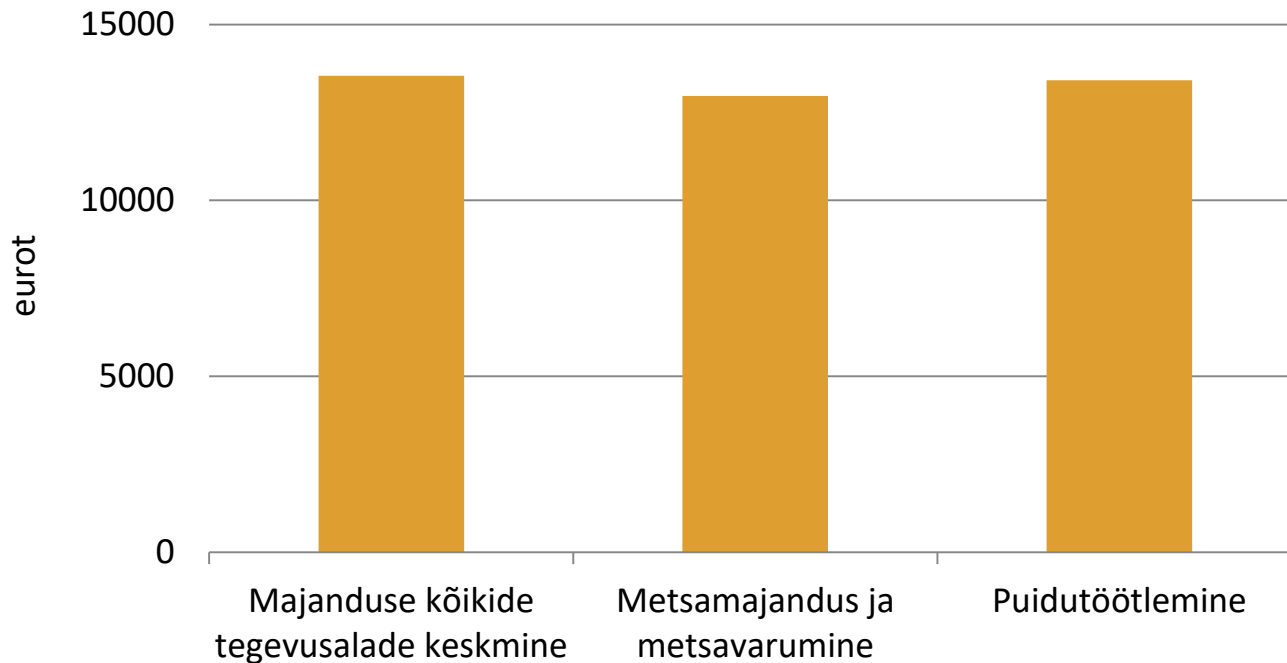
Allikas: statistikaamet.

Metsa- ja puidutööstuse palgatase on kogu majanduse keskmise lähedal

Eesti Pank

Keskmine aastapalk 2016.a

Allikas: statistikaamet.

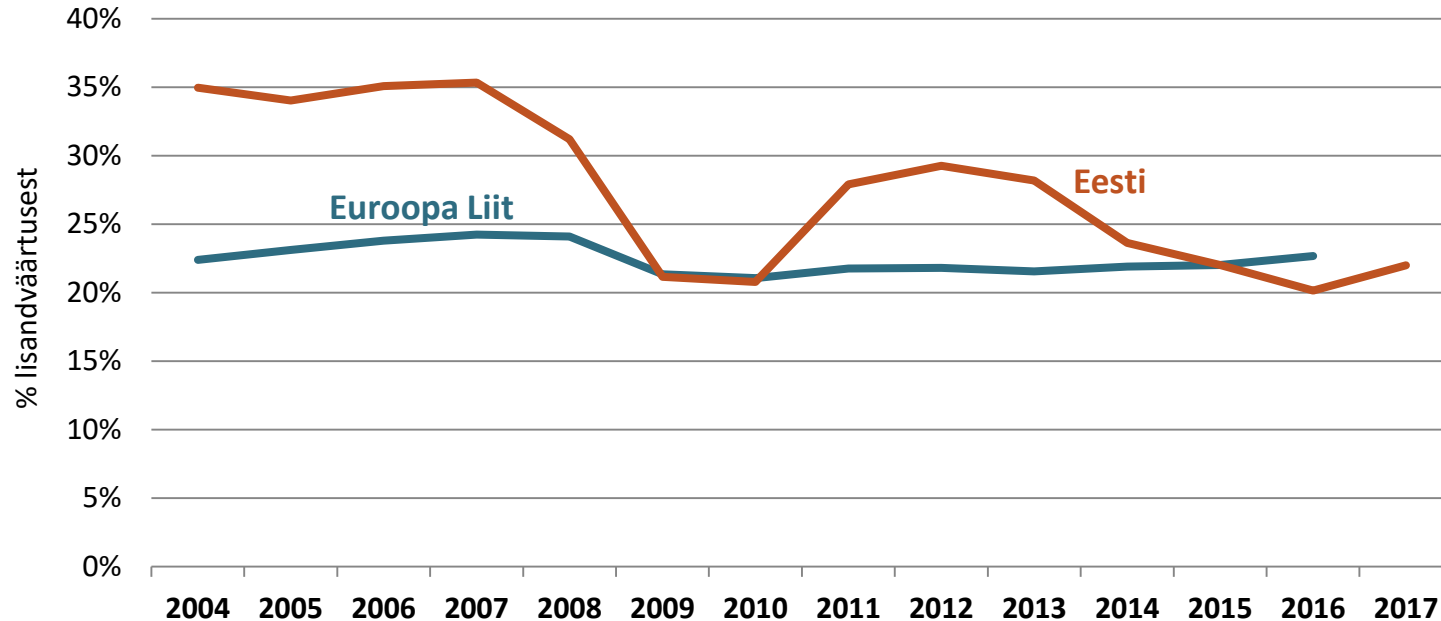
Eelmisel aastal asusid ettevõtted taas investeringuid suurendama, aga...

Eesti Pank

- ... investeeritakse väiksem osa tuludest kui Euroopa Liidu riikides keskmiselt.

Mittefinantsettevõtete põhivarainvesteeringud

Allikas: Eurostat.

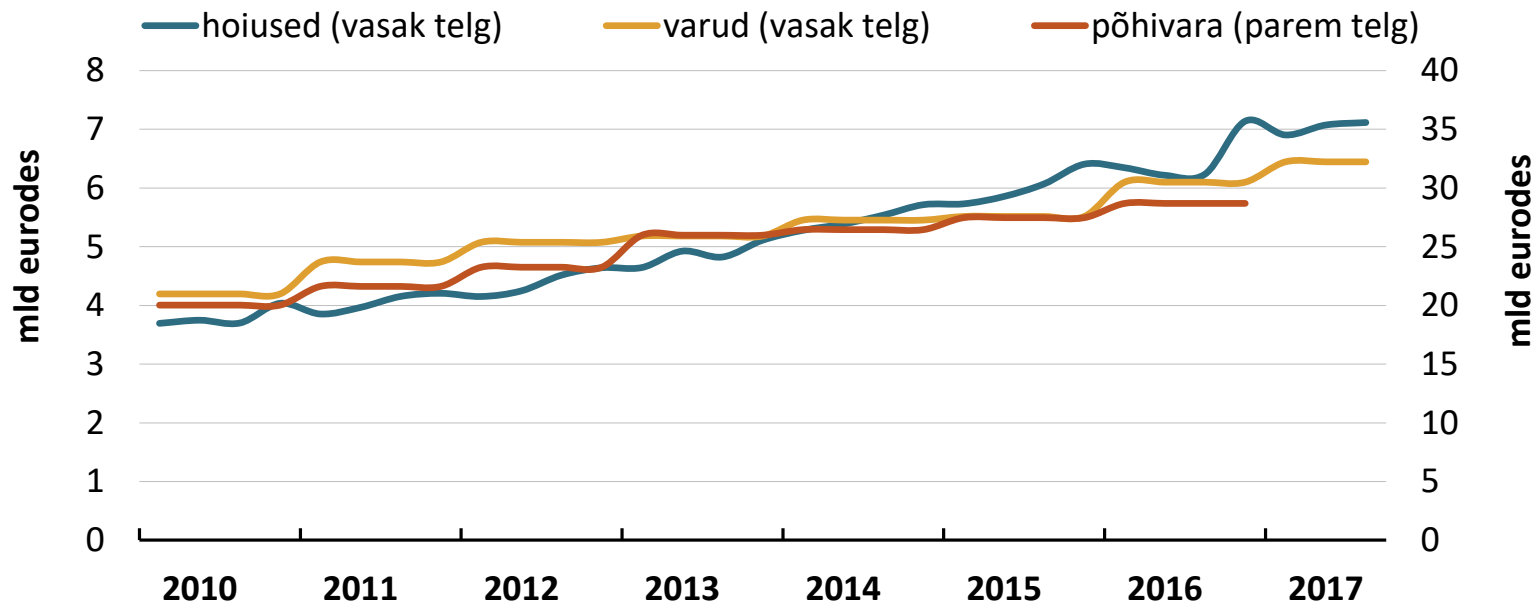
Eesti ettevõtete võime oma tegevust ja investeringuid omavahenditest rahastada on suurenenud

Eesti Pank

- Hoiused ja omakapital suurenevad ka seetõttu, et kasumit jaotatakse tagasihoidlikult ja intressikulud on väikesed

Ettevõtete hoiused, varud, põhivara

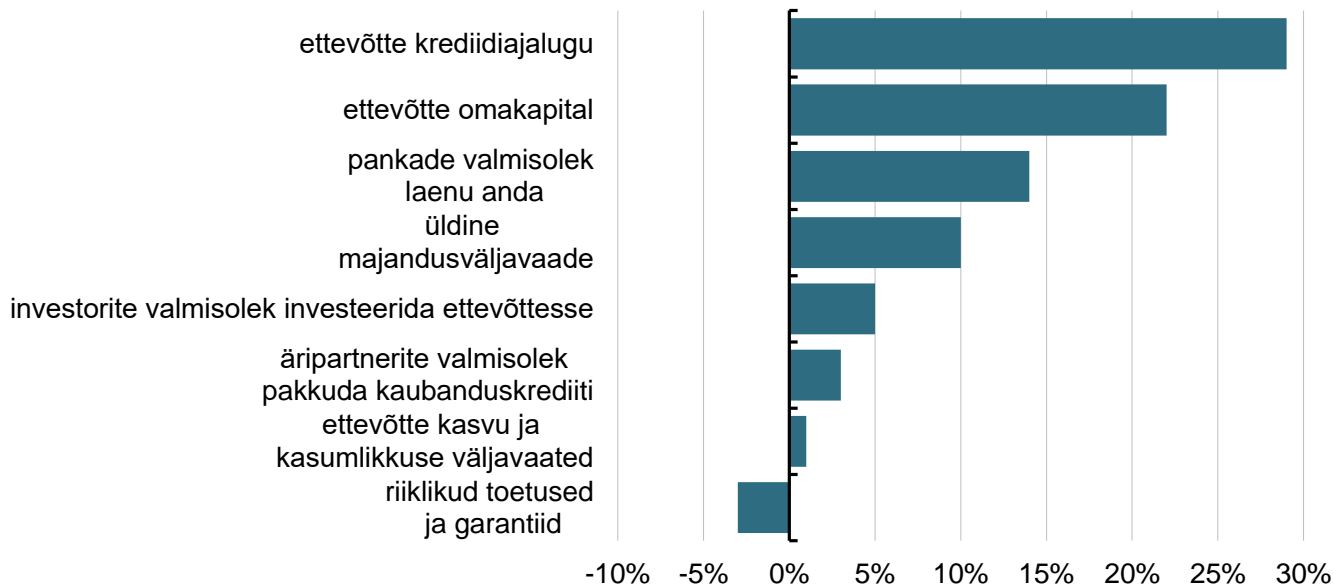
Allikas: statistikaamet.

Keskkond on rahastamisvõimalusi igati toetav: ettevõtete endi tugevus, pankade tugevus, majanduse hea seis, madalad intressimäärad ja muu

Eesti Pank

Tegurid, mis mõjutasid 2017. aastal ligipääsu ettevõttevälisele rahastamisele

Märkus. Protsent näitab olukorra paranemisele ja halvenemisele viidanud ettevõtete osakaalu vahet.

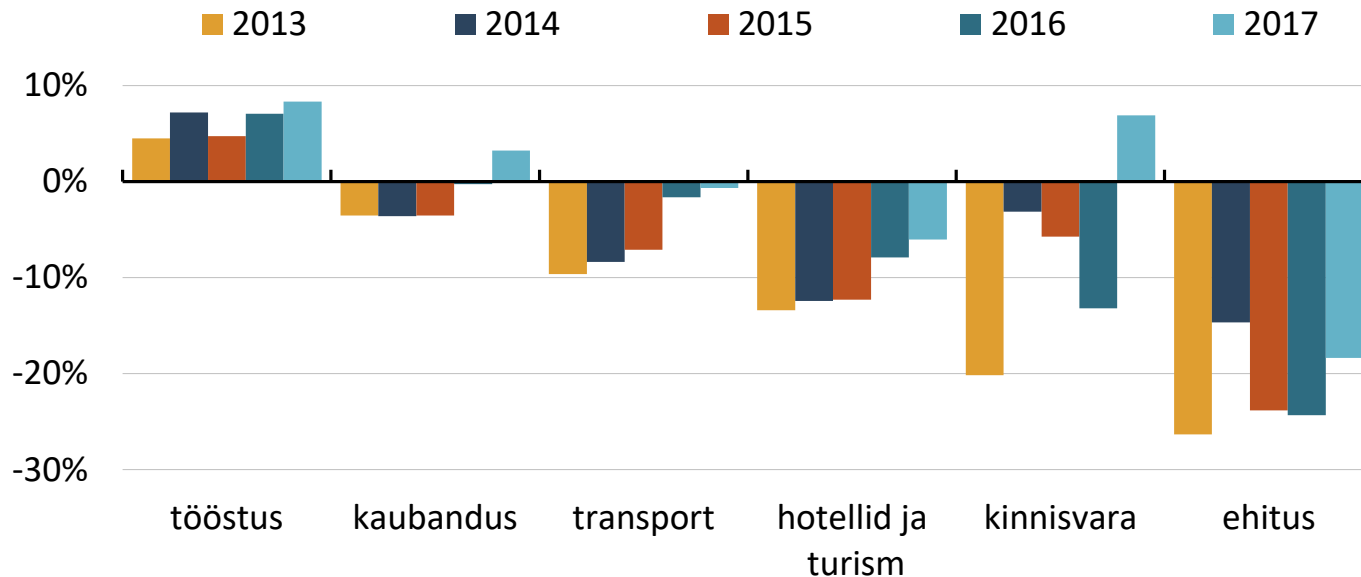
Allikas: EKP ettevõtete rahastamisvõimaluste uuring.

Enamiku tegevusalade ettevõtete hinnangul on pangalaenude kättesaadavus paranenud

Eesti Pank

Ettevõtjate hinnang laenukeskkonnale

Märkus. Protsent näitab olukorra paranemisele ja halvenemisele viidanud vastajate osakaalu vahet.

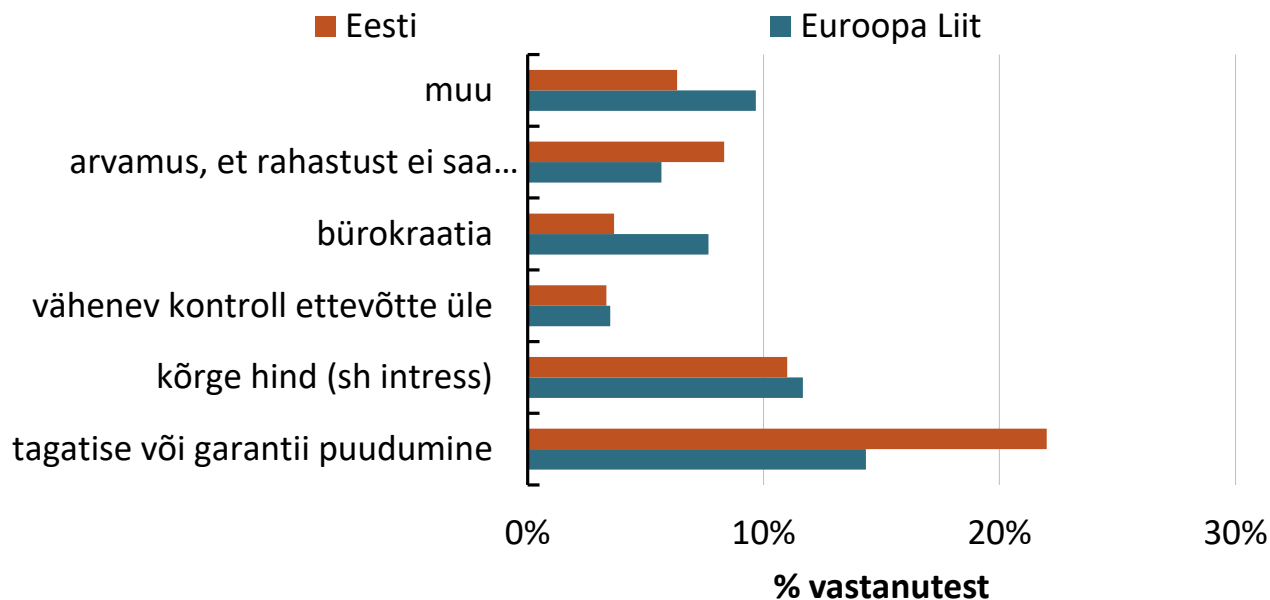
Allikas: konjunktuuriinstituut.

Peamise murekohana võõrkapitali kaasamisel näevad ettevõtted sobiva tagatise puudumist

Eesti Pank

Tegurid, mis takistavad lähiaastatel enim ettevõttevälist rahastamist

Allikas: EKP ettevõtete rahastamisvõimaluste uuring.

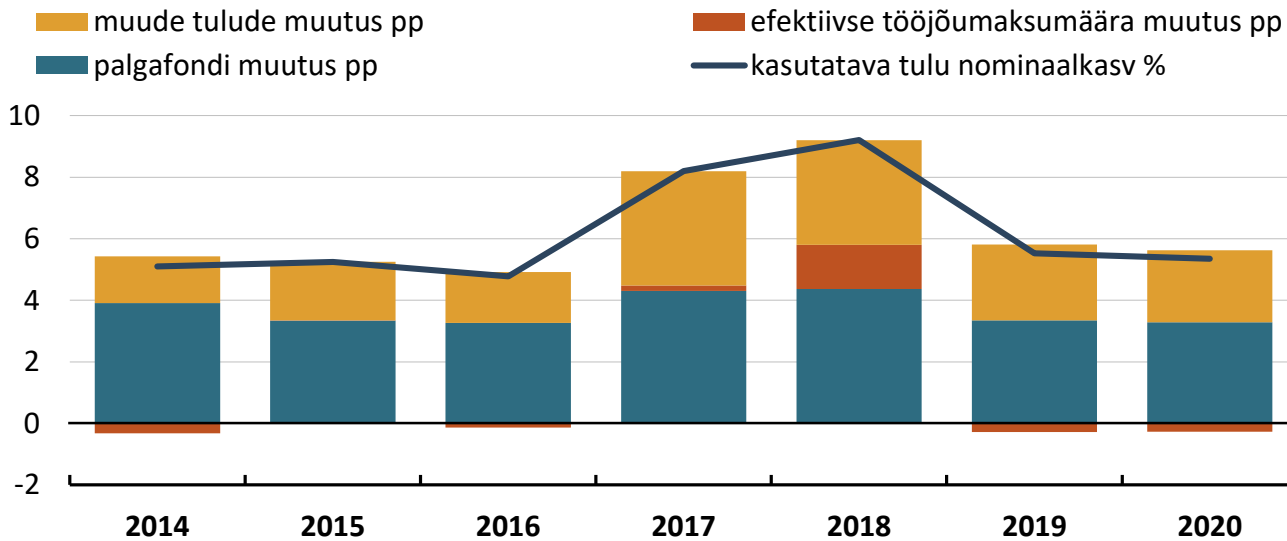
Siseturu kasvutempo raugneb ühes elanike sissetulekutega

Eesti Pank

- Muutus füüsilise isiku tulude maksustamises kiirendab sel aastal elanike kasutatava tulu kasvu

Majapidamiste kasutatava tulu kasv jooksevhinnas

Allikad: statistikaamet, Eesti Pank.

EP prognoos
dets. 2017

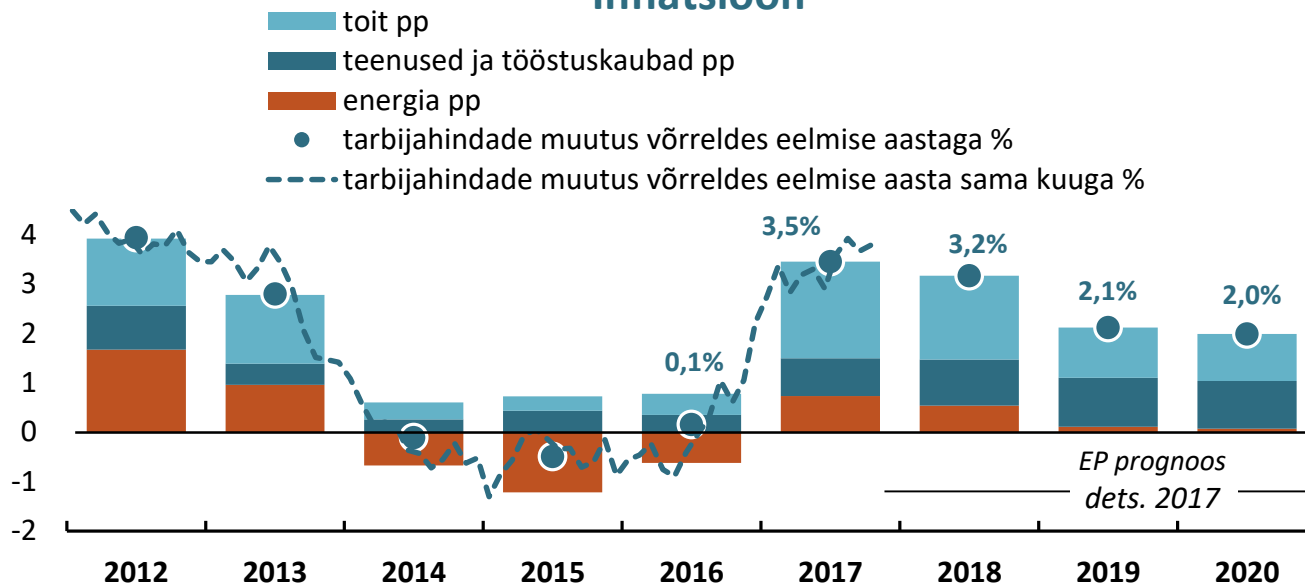
Hinnakasv hakkab aeglustuma

Eesti Pank

- Lähiajal jätkub nafta kallinemise järelmõjude kandumine soojusenergia hindadesse.

Inflatsioon

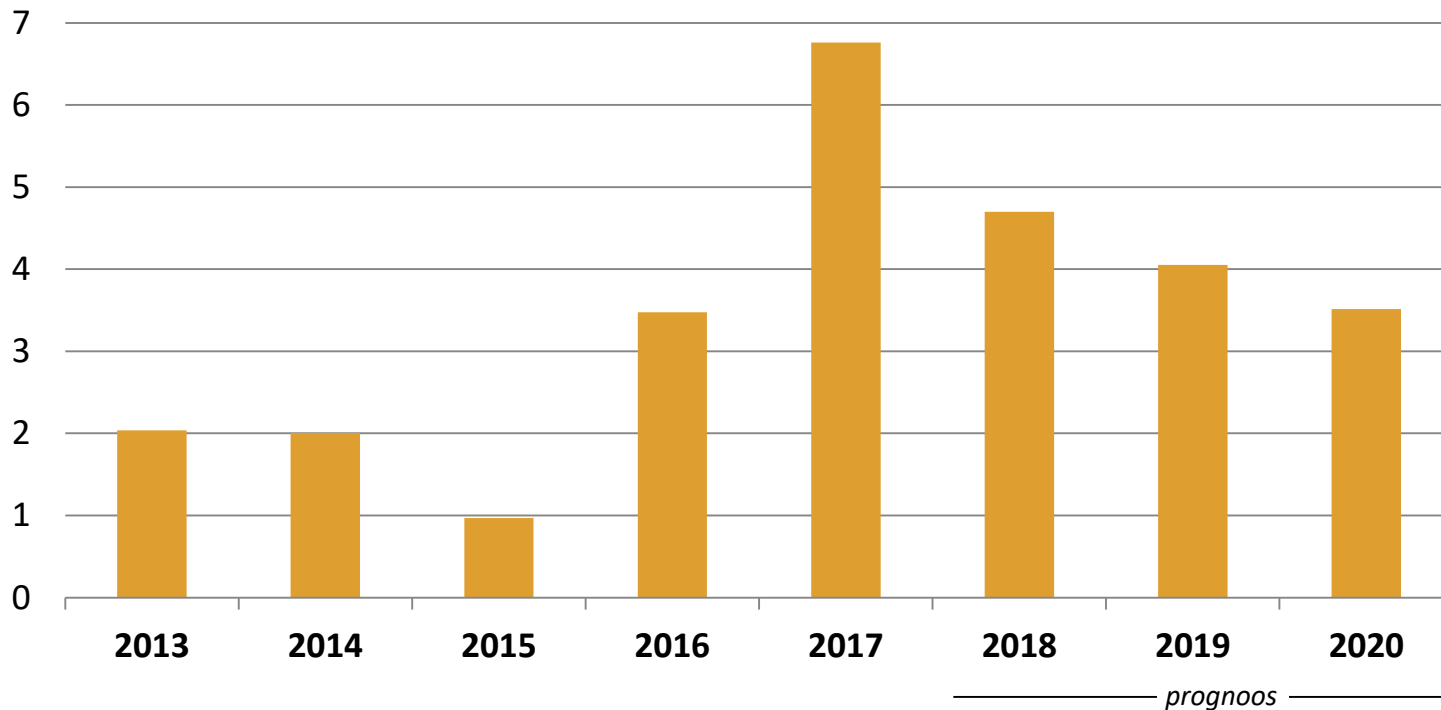
Allikad: statistikaamet, Eesti Pank.

Ka välisnõudluse kasvuhuog jääb väiksemaks

Eesti Pank

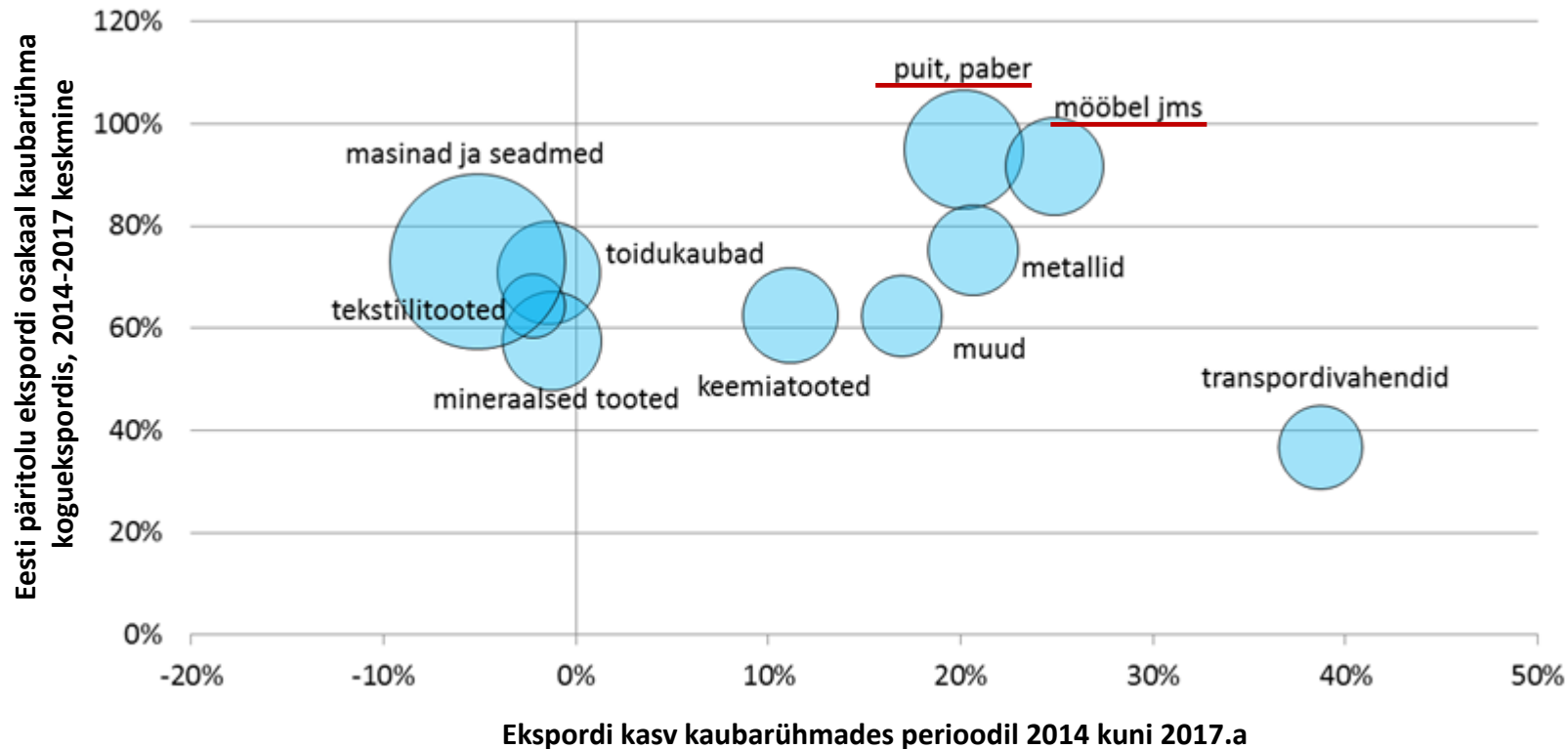

Eesti partnerriikide impordinõudlus

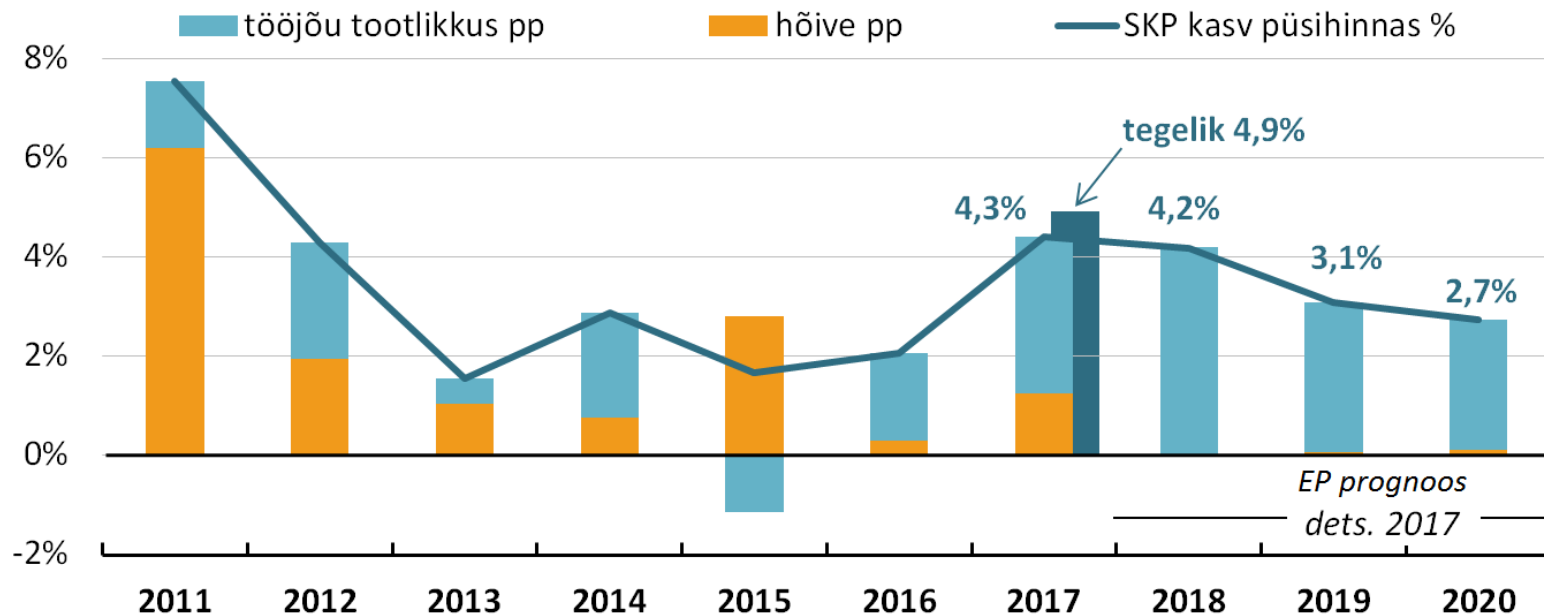

Puidu ja puittoodete eksport on viimastel aastatel olnud edukam kui enamiku teiste kaupade puhul

Eesti Pank

Hõive ja tootlikkuse panus majanduskasvu

Allikad: statistikaamet, Eesti Pank.

SENI

- Kiire kasv välisturgudel (+)
- Kiire sisenõudluse kasv (+)
- Tööturul osalemise aktiivsus (+)
- Hõive kiire kasv (+)
- Ebakindlus tuleviku osas (-)
- Vabad tootmisressursid (+)
- Toetav rahapoliitika (+)
- Toetav eelarvepoliitika (+)

EDASPIDI

- Välisturgude kasvu vaibumine (-)
- Sisenõudluse kasvu raugemine (-)
- Tööturul osalejate kasvu peatumine (0)
- Hõive kasvu pidurdumine (-)
- Kindlam tulevikuperspektiiv (+/?)
- Tootmisvahendid rakendatud (0)
- Rahapoliitika karmistamine (-)
- Vähem eelarvetuge (?/-)